

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

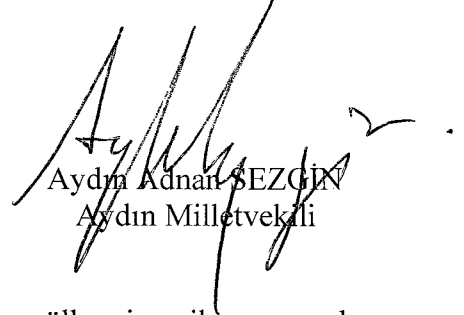
Tarih: 28.01.2020
2050

24723

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 28.01.2020

Aydın Adnan SEZGİN
Aydın Milletvekili

Dünya zeytinyağı ihracatının %10'undan fazlasını karşılayan ülkemiz, miktar açısından en büyük dördüncü zeytinyağı ihracatçısı ülke konumundadır. Zeytin ve zeytinyağı üretimi, çok sayıda ailenin geçim kaynağı olmasının yanı sıra, ülkemize ciddi ekonomik kaynak sağlayan önemli bir sektördür.

Ancak son dönemde Suriye'nin Afrin bölgesinden temin edilen yağlar nedeniyle, geçimini zeytinden temin eden çok önemli bir kesim mağdur olmaktadır. Afrin başta olmak üzere, Suriye'nin çeşitli bölgelerinden temin edilen zeytinyağı, üreticilerimize ağır darbe vurmaktadır. Ayrıca bölgedeki zeytinyağı ticaretinden bazı devlet dışı örgütlerin ve terör örgütlerinin maddi kaynak temin ettiği iddia edilmektedir.

2018 yılında Suriye'den 24 bin ton zeytinyağı ithal edildiği, 2019 yılında bu miktarın 50 bin tona ulaştığı öne sürülmektedir.

Suriye'den zeytinyağı ithalatının Tarım Satış Birlikleri A.Ş. tarafından yürütüldüğü, ihraç kayıtlı olarak getirilen yağların ihraç edilmemesi durumunda uygulanması gereken cezaların caydırıcı olmadığı, hatta bazı cezaların silindiğine dair kuvvetli duyumlar mevcuttur.

Tek ithalatçı durumundaki Tarım Satış Birlikleri A.Ş.'nin Suriye'den ucuza aldığı zeytinyağını, Türkiye'deki ihracatçıların fiyatlarının çok daha altında sattığı, zeytinyağı üreticilerimizin ciddi bir pazar ve ciro kaybına uğradığı yönünde şikayetler giderek artmaktadır.

Bu olumsuzluklar, Türkiye'de zeytinyağı üretimiyle geçinen 300 binin üzerinde aileyi mağdur etmektedir. Ülkemizde zeytin ve zeytinyağı üretim maliyetleri zaten birçok diğer üretici ülkeye oranla yüksektir. Girdi maliyetlerinin yüksek olması, özellikle uluslararası rekabet açısından üreticileri çok zor duruma sokmaktadır. Bu zorluklara bir de Suriye'den getirilen zeytinyağının yarattığı zararlar eklendiğinde, üreticilerimiz çok ciddi mağduriyetlerle karşılaşmaktadır.

Ayrıca ülkemizde üreticilerin desteklenmesi gerekmektedir, bunun tam tersi yönde kararlar alınmaktadır. Geçmişte zeytinyağı üreticilerine dekar başına verilen destekler 160 kilogram üzerinden hesaplanmaktayken, ilçeler bazında değişmekle birlikte 2019 yılında ortalama 90 kg üzerinden uygulanmaktadır. Yani bir dekardan 90 kg üzerinde zeytinyağı elde

2

24/23

eden üreticilere, sadece 90 kg için destek ödemesi yapılmaktadır. Ayrıca AB ülkelerinde ortalama 1,2 €/kg (yaklaşık 8 TL) olan destekleme fiyatları bizde 80 kuruştur. Bunun anlamı, zeytin ve zeytinyağı üreticisinin daha az üretim yapmaya itilmesidir.

Bu çerçevede;

- 1) Suriye'den 2018 ve 2019 yıllarında ithal edilen zeytinyağı miktarı ne kadardır?
- 2) İhraç kayıtlı olarak Suriye'den kaç ton zeytinyağı getirilmiştir? Getirilen zeytinyağının kaç tonu ihraç edilmiştir?
- 3) Tarım Satış Birlikleri A.Ş. Suriye'de zeytinyağını hangi kişi ya da kurumlardan satın almaktadır? Bazı terör örgütlerinin bu ticarete taraf oldukları iddiası doğru mudur?
- 4) Zeytinyağı girdi maliyetlerinin zaten yüksek olmasına rağmen, üreticilere sağlanan dekar başına desteklerin 90 kilogram ile sınırlanmasının sebebi nedir?
- 5) Zeytinyağı üreticilerine verilmekte olan kg başına 80 kuruş destek, AB ülkelerinde verilen 1,20 €/kg (8 TL) civarındaki destek ile kıyaslandığında oldukça yetersiz kalmaktadır. Zeytinyağı üreticisi AB üyesi ülkelerle rekabet edebilmemiz için üreticilerimize yönelik desteklerin artırılması gerekmektedir. Bu yönde bir çalışmanız bulunmakta mıdır?